

geboren Chinezen, die Maleisch spreken en bovendien behoorlijk Javaansch kennen, waarvan er velen behooren tot de Javaansche kerk, zoodat er in de verschillende gemeenten ook wel enkele Chineesche onderlingen en diakenen zijn.

In de tweede plaats de paranakans, die een min of meer Europeesche opleiding hebben gehad, en zich van het Hollandsch bedienen, waarvan er enkelen lid zijn van een Hollandsche kerk.

In de derde plaats de singkehs, de Chineesch sprekende Chinezen, waarvan op verschillende plaatsen een kleine Christelijke groep is.

Onder al deze Chinezen wordt door onze miss. dienaren gewerkt, maar neigens voldoende. Dit kan ook niet. De zendingen toch zijn op den arbeid onder de Javanen, die Mohammedanen zijn, voorbereid. En het gaat toch eigenlijk niet aan, de Chineesche bekeerlingen in een Javaansche of Hollandsche kerk onder te brengen. Daarbij is ook geen onzer zendingen genoegzaam de Chineesche taal machtig.

Magelang en Djocja hebben het geluk samen een Chineeschen sprekenden helper voor dezen arbeid te hebben gevonden, maar dan blijft het werk nog gebrekkig. Iets beter zal het worden, wanneer de thans op den Hollandschen cursus der Opleidingsschool te Djocja voor de gemeenten van Solo en Djocja opgeleide Chineesche helpers klaar komen. Maar deze zijn toch niet meer dan „helpers“, en er is niemand, die zich geheel geven kan.

Hoe het op andere zendingsterreinen is?

West-Java van de Ned. Zend. Ver. is zeer bevoorrecht. Daar toch werkt de heer Hoppe, die in China een opleiding heeft gehad, en zich geheel aan het werk kan geven. En de vruchten blijven dan ook niet uit.

Ziet, zulk een man moest ook op ons zendings-terrein zijn!

De zending onder de Chinezen is een probleem. Het gaat niet aan, te zeggen: laat ze aan hun lot over! En daarom hebben onze miss. dienaren, hoe overstelpt zij met werk ook zijn onder de Javanen, toch ook aan deze heidenen gedacht. Maar natuurlijk kan er niet veel aandacht aan hen besteed worden. Ook een zending heeft maar één lichaam.

De eenige uitweg zou zijn een afzonderlijken miss. predikant voor de Chinezen te benoemen. Maar wie zou dit moeten doen?

Als wij ons herinneren, welk een ellende er reeds met Wonosobo is, dan is wel duidelijk, dat zulk een predikant op het oogenblik tot de onvervulbare wenschen behoort. Alle kerken hebben de handen vol.

De synode heeft dan ook maar weer hetzelfde besluit genomen als vorige malen, om n.l. aan de zendingsdeputaten opdracht te verlenen eenige kerk in Holland (bedoeld wordt: Nederland) af op Java, die voor den zendingsarbeid onder de Chinezen een missionair predikant wenscht te beroepen, te steunen met een bedrag tot een maximum van f4000 per jaar.

Dit besluit is niet meer dan een demonstratie. De synode verwachtte niet, dat het effect zal sorteren. Het is, om onze kerken te laten voelen, hoe groot de nood aan arbeiders is, en dus ook aan geld.

Een ieder, die de zendingsfilm heeft gezien, herinnert zich de cijfers van de uitgaven voor tabak, sigaretten, sterken drank enz. en de zending, en welk een schrille tegenstelling deze vorinden. Er kan nog zooveel meer in de zending gedaan worden, als alle Christenen maar inderdaad naar vermogen gaven.

J. D. W.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Uit de Pers.

De werken van Dr Warfield.

Prof. Warfield was een van de grootste Gereformeerde theologen, die Noord-Amerika heeft opgeleverd.

Toch was hij hier niet zó bekend, als hij verdiende.

Hij was geen man van het groote boek (hoewel hij ook boeken heeft geschreven) maar van het tijdschriftartikel.

De schriftelijke nalatenschap is echter niet gering te noemen.

Alleen was zij niet gemakkelijk te naderen.

Nu zal daarin echter verandering komen.

„De (Am.) Wachter“ brengt ons het heuglijke nieuws:

„The Presbyterian“ van den 12den Januari meldt, dat de voornaamste artikelen, welke Dr Benjamin Breckinridge Warfield voor verschillende bijbelsche dictionaries en encyclopedias en voor theologische reviews, voornamelijk voor de Princeton Theological Review heeft bijgedragen, nu herdrukt en door de Oxford University Press in boekvorm zullen worden uitgegeven.

Dat belooft een werk van deelen te worden. Het eerste deel, dat reeds klaar is, handelt over Openbaring en Inspiratie. Het tweede bevat de voornaamste artikelen, die Dr Warfield geschreven heeft over onderscheiden bijbelsche geloofswaarheden, zooda de Drie-eenheid, Voorverordening, Geloof, de Persoon van

Christus, enz. Het derde deel houdt in zijn historisch-critische artikelen over den Persoon en het Werk van Christus. De volgende drie deelen, 4, 5 en 6 geven historische theologie, insluitende de artikelen over Augustinus, Calvijn en de Westminster Belydenis. De deelen zeven en acht handelen over het Perfectionisme. Deel negen zal allerlei artikelen van verschillende aard bevatten. En het tiende heeft de herdrukken van de voornaamste boekbeoordelingen, die de schrijver geleverd heeft.

Velen hebben betoond dat Dr Warfield niet een Dogmatiek geschreven heeft. Blijkbaar achtte hij zelf er den tijd niet rijp voor; maar in deze tien deelen wordt ongetwijfeld een rijkdom van het edelste materiaal aangeboden, waarvan met dankbaarheid gebruik zal worden gemaakt door den geleerde, die het ondernemen zal een nieuwe Gereformeerde Dogmatiek ons te leveren.

Dr Warfield was een buitengewoon man in zeer vele opzichten; a brilliant teacher, zoo heb ik menigmaal van zijne leerlingen gehoord, een man van diepe geleerdheid, kolossaal omvangrijke kennis en met een innig, vroom gemoed.

Met Dr A. Kuyper en Dr H. Bavinck wordt hij in Nederland zoowel als hier in één adem genoemd. Stellig zullen daar en hier de werken van dit drietal genieën in de godgeleerdheid spoedig naast elkander in vele studeerkamers van professors en leeraars priken.

Het tijdt geen twijfel of ook ten onzent zal deze uitgave aftrek vinden.

Franciscus Turretinus vertaald.

Hetzelfde blad maakt gewag van nog een andere grootsche onderneming.

Turretinus behoorde tot onze beste theologen uit den na-reformatorischen tijd, al kan men hier en daar bij hem reeds bemerken, dat er een vervalperiode aanstaande was.

In Amerika wordt de behoefte aan een goede vertaling van zijn geschriften sterk gevoeld.

En nu meldt het genoemde blad:

„The United Presbyterian“ van den 5den Januari heeft dienaangaande een meedgelykend bericht. In 1847 verscheen de laatste uitgave van Turretinus te Edinburgh. Nog geen tien jaren daarna vertaalde Prof. G. M. Giger van Princeton College het geheele werk voor eigen gebruik, op uitstekende wijze. In 1920 is het handschrift dier Engelsche vertaling in het bezit gekomen van het Princeton Seminary. In den laatste tijd is men bezig het handschrift per typewriter te kopiëren. Ongeveer een derde van het geheel ligt zoo gereed.

Wat echter noodig is, is dat het geheele werk ter perse ga en in boekvorm uitgegeven worde. Het zou dan een werk worden van zeven deelen, elk deel ongeveer vijf honderd bladzijden hebbende. Een zekere uitgever heeft berekend, dat een uitgave van driehonderd op ongeveer 31.000 dollar zou komen. Een heele onderneming, waaraan niet vele uitgeverij zich zouden willen wagen. 't Zou al iemand moeten wezen, die bijzondere voorliefde voor de Gereformeerde Theologie moest hebben, om zulk een kapitaal in de onderneming te durven steken.

Het artikel in „The United Presbyterian“ eindigt dan ook in een vraag, of liever nog, in een verzoek, of niet iemand, of anderszins een vereeniging, zich zou willen aanbieden, om deze taak op zich te nemen. Daarbij herinnert de schrijver aan The Calvin Translation Society, die ons de vertaling van Calvijn's werken in ongeveer vijftig deelen geleverd heeft.

Zeer hopen we, dat er spoedig een gunstig antwoord op die vraag gegeven worde.

Daar zijn verscheiden werken uit den tijd der Reformatie, die voor de Theologie in ons land dreigen verloren te gaan. 't Zou een ramp zijn als dat gebeurde.

Nu het Latijn niet meer de kerkelijke taal is gelijk in den tijd der hervorming, zullen er van de uitnemendste werken uit die periode vertalingen moeten worden geleverd, om ze aan de vergetelheid te ontrukken. En zonder twijfel zou de Engelsche taal voor zulk een doel de meest geschikte zijn, omdat daarin het grootste aantal lezers zou kunnen worden bereikt.

Er is dus wel een heele som mee gemoed.

Het blad vraagt: „Zouden er in onze Gereformeerde kringen van Nederlandsche herkomst mischienen ook zijn, die raad weten“.

Hiermee zijn natuurlijk bedoeld de Gereformeerden in Amerika.

In Nederland zal men wel niet op een debiet van eenige betekenis mogen rekenen.

De geïnteresseerden zijn nog wel zoo goed thuis in het Latijn — en het Latijn van Turretinus biedt geen groote moeilijkheden — dat men aan de oorspronkelijke werken de voorkeur zal geven.

Daarenboven zijn die aanmerkelijk goedkoper, dan de Engelsche vertaling ooit zal kunnen zijn.

Wij zullen er ons echter voor Amerika en Engeland in verheugen, wanneer deze vertaling tot stand komt.

HEPP.

PERSCHOUW.

De majesteit van het Woord of de vroomheid van één zijner lezers?

Terwille van den grooten ernst, die het debat over de theologie van Karl Barth langzamerhand blijkt te kenmerken (ik wilde wel, dat alle lezers begonnen, dit te erkennen, dan zal ik niet van onnodige polemiek beschuldigd worden), wil ik hier citeeren, wat ik schreef in „Leidsche Kerkbode“:

Lezers van dit blad behoeven niet te vreezen, dat ik hen vernooien zal met de vraag wat te verstaan is onder de theologie van den Zwitserschen godgeleerde Karl Barth. Daarvoor leent zich ons blad niet. Genoeg te zeggen, dat Karl Barth een theoloog is, die in het buitenland veelzins een nieuw geluid liet hooren; een geluid, dat in de kringen waarin Barth optrad, zonder twijfel velen de stem van den hoogen God kan doen hooren, dat weer veelzins de oude klanken van Calvijn doet vernemen in een omgeving, die daar geheel aan onvreemd was, en waarin zeer veel ons toesprekt, als het erom gaat, den persoon en het werk van Karl Barth te waardeeren.

Iets anders is, of deze theoloog ons helpen kan. En nu zijn er inderdaad menschen, die eerlijk overtuigd zijn, dat de consequenties en vooral de grondgedachten van dezen geleerde tenslotte ons ontrooven wat tot nu toe Gereformeerd geweest is en wat beleiden werd in de belijdenis der kerk en nog heel veel meer. In dat gevoelen staan trouwens aan hun zijde zeer veel theologen van het buitenland. Zelfs Dr de Hartog, wiens filosofische opvattingen ons ook meermalen roof schijnen te plegen aan de theologie, deelt die meening. Ik zelf schaar me ook onder hen, die die den persoon van Barth hoogachten, zijn werk met belangstelling volgen, maar meenen, dat hij als leider ons niet geven kan, wat we hebben moeten, maar ons afneemt, wat wij noodig hebben en bewaren moeten om Gods wil.

Nu kan het weekblad „Woord en Geest“ daarover in meening verschillen. Miss het blad kan ontzenuwen wat van zeer onderschefflen kant is opgemerkt, heeft het daartoe zelfs plicht.

Maar wat niet te waardeeren valt, dat is de aanpak van deze kwestie. Reeds wees ik in een ander blad erop, dat Dr Baskies heel goedkoop redeneert, als hij het verzet tegen Barth dadelijk maar rangschikt onder de aitingen van een farizeuwschen Asser-geest. Het feit, dat de buitenlanders vaak redeneeren, zooda de Asser-theologen en dat Dr de Hartog, met wien Dr Baskies en Dr Geelkerken officieel zich opmaken tot apologie van het christendom, ook veel van de Gereformeerde bezwaren onderschrijft, had van deze probleemstelling wel kunnen afhouden. Maar dat is nu eenmaal zoo.

Thans komt Dr Aalders in „Woord en Geest“ met een artikel over Karl Barth. En hierop wil ik nu wijzen: de aanpak van dat artikel brengt ons zoo ver van elkaar. Dr Aalders redeneert dadelijk over de uithemende qualiteiten van Karl Barth als christen. Maar daarover verschillen wij niet. Het is voor ons in dezen tijd niet de vraag of er een hierder is, die het goed bedoelt, maar of de schapen de goede weide krijgen. Het gaat in dezen tijd niet om de qualiteiten der herders, maar om den nood, de erfens der schapen.

En men moet nu kunnen verstaan, dat er menschen zijn, die tegen Barth opponeeren om des gewetens wil. Als het hun te doen was om een biografie, om waarheering van den persoon, om contrasten tusschen iemands verleden en heden, of tusschen vroegere Calvinverwerping en belieningsche overhuiging naar Calvijn, ja, dan zou er plaats te over blijven voor waardeering.

Maar als er leiders komen, die de leer van Barth critiekloos doorgeven zonder nader onderzoek soms, of opzettelijke ontleding, dan gaat het straks in het debat, enkel en alleen om die leer en dan kan de persoon die haar predikt, geheel buiten beschouwing blijven.

Dat nu Dr Aalders juist over den persoon van Barth spreken gaat, typeert de tweevleedigheid, die hij en ik aannemen. In den kring waarin Dr A. behaas terecht kwam, is dat de laatste jaren scherping en inslag geweest: men zoekt naar fijne typen en karakters, en leent hun graag het oor; terwijl anderzijds de aversie tegen bepaalde personen, of tegen de ware of vermeende incongruentie in hun optreden, het oog deed sluiten voor wat toch in hun leer goeds en blijvends was.

Typeerend is ook, dat Dr Aalders als motto boven zijn artikel plaatst: Psalm 42:11 en daarmee Barth voorstelt als iemand, die door wederpartijders tot hem zeggen: „Waar is uw God?“, terwijl toch zij, die hier thans als „wederpartijders“ van Barth ten toon gesteld worden, indertijd zelf den persoon van Barth publick hebben verheerlijkt, b.v. deze uw onderdanige dienaar, maar tegen de leer van dien persoon hebben moeten opkomen, omdat ze meenen, dat de menschen, met wie zij één zijn in geloof, indien zij worden ingezet met de leer van Barth, straks zullen staan zonder antwoord op de vraag: Waar is uw God?

Kan het vraagstuk niet zóo gesteld worden? Het debat zou er bij winnen.

Nu wordt het vraagstuk telkens vermociend. B.v. als Dr Aalders als volgt redeneert:

„Barth durft de vraag stellen, de eenvoudige, nuchtere vraag: Wat staat er in den Bijbel?“

Is het niet om te gieren?

Is het niet om te gillen?

Wat 'n aanstellerij! Die man, hoe durft hij!“

Dit laatste moois komt dan zoogenaamd uit den mond dier orthodoxe wederpartijders, die niet zooda Dr Aalders over Barth denken.

Maar zoo redeneert Dr Aalders al te goedkoop door dik en dun heen. Zoo maakt hij van opponen een karikatuur.

Als Barth de vraag stelt: Wat staat er in den Bijbel, neen, dan „gieren“ en dan „gillen“ de menschen niet, tegen wie Dr Aalders het heeft. Voor zoover zij meenen, dat Barth ons de klare kennis Gods in de Schrift afneemt — al bedoelt hij het niet — gieren en gillen ze niet, maar waarschuwen ze ernstig. En Dr Aalders heeft daar geen kwaad van te zeggen; tenzij hij hun argumenten weerlegt. En voor zoover zij van Barth leeren kunnen, doen zij het ook.

Dr Aalders gaat zijn andersdenkende broeders niet weerleggen, maar op zij zetten, door een karikatuurbeeld te geven. Dat is niet zoo bedoeld — van

hem gele-
tegen wa-
geest des
karikatur-
schismati-

De „an-
Aalders.
deze bev-
men hem
waarschu-
schree-
moet nie-
schreeuw-
klare kerk-
gehouden
men van
Het ka-
die daar-
volk,
der gien-
gillens.

Ja, ma-
hoogmoed-
tors en.

Ook hi-
dit oorde-
van Om-
door Bar-
aanvaard-
de Aalde-
probleem-
zei ik
theologie-
dien bre-
noemde
maakt. Be-
is van
niet alle-
Want da-
enlertee-
teekenins-
wust en
ligt volge-
oordeel:
bedoelt
mijn per-
een theo-
belijdenis-
overleggi-
zien. Al-
„heogno-
de 3 for-
toch.

Zóó a-
Aalders,
mij, en
is uw
schreeuw-
sche het
landsche
angstre-
Zij zeg-
terug in
aanneme
hoogmoed-
Barth ze-
ding“ te-
tegende-
misleide
Aalders'
schen d
staan, d
Voor-
omdat
kringen
om zijn
al kost-
als obje-
Het a-
ervan, i-
ting, va-
tergrond
En da-
er op-
subject-
is uw
is een

Er ga-
volgens
debater,
hebben-
leli dan-
een wo-
meer te
inzet op
ik heb-
En K-
„Danke!
iemand
bij u i-
aanvaar-
hij, hij
onvroon-
de theo-
ten der
dat God

Dit ar-
artikel v-
van art-
daad de-
gevolg is
Ds Aal-
Ik kan
zijn een-
den inve-
stukken
nomen n
Maar het
zicht, zij
meerd.

De loochening van het BEGRIP Calvinisme.

Ds J. C. Aalders schrijft in „Woord en Geest“:

Wij hebben van de elementaire reformatische kracht weer een standpunt laten worden naast en tegenover andere standpunten. Wij zijn orthodox geworden tegenover modern. Wij hebben in onze greep naar de wereld God toegelaten en zijn hij het thuisraken in de verschillende cultuurkringen vervreemd van de kern en de kracht van het evangelie. Wij loopen gevaar de ziel van het Christendom te verliezen. Dit is onze vernieuwings, waarvan alleen een bliksemende profeet als Barth met zijn diepe ernst van veroordeling tegenover onze quasi-ernst ons verlossen kan. Ons verlossen van onze oppervlaktigheid, die wij beginselen durven noemen; en van onze opgeblazenheid, die wij voor handhaven van Gods Woord uitgeven. Is het niet belachelijk ons calvinisme in zijn verwording te vergelijken met de geestelijke geweldigheid van de profeten en apostelen, die vol zijn, beide, van oordeel en verlossing?

Is het geen dwaasheid onze „principiële“ veelzijdigheid van al te menselijke zelfvoldaanheid te stemmen met den goddelijken, den Schriftuurlijken maatstaf? Onze christelijkheid is al lang christelijkheid met een kleine „c“ geworden, in plaats van met een hoofdletter, en wat wij ook opzetten aan hoogte borst van dogmatische verwantenheid à la Hepp, of van cultuuropgeblazenheid à la Schilder, of van wijsgeerige hooghartigheid à la Vollenhoven*, de fleur is van ons Calvinisme af en blijft er af, omdat en zoolang de goddelijke geur uit ons Calvinistisch kleed is weggetrokken. Ons priestergewaad mist het aroma van het heiligm, omdat wij niet meer staan in de onmiddellijke gemeenschap met God.

En daar zijn onze Gereformeerde kerken niet mee gediend.

Maar daar is het waarlijk gereformeerde volk ook niet van gediend.

Dan luistert het nog liever naar Hoekendijk en De Heer met hun Zoeklicht en evangelisatie en leest Gunning's Phil. boven De Heraut of Bazuin, om van De Reformatie maar te zwijgen.

Niet omdat ze dat je ware vinden, maar omdat zij er zich mee te redden weten en aldus tenminste voorkomen, dat zij niet heeltemaal geestelijk verkommen in jummerlijke vernieuwingsding.

Ik zal natuurlijk hier niet tegen „argumenteeren“. Want primo: ds Aalders doet dat ook volstrekt niet; secundo: hij erkent eigenlijk het recht van argumentatie niet meer in de zin; tertio: ik zou moeten herhalen wat ik reeds eerder hier schreef.

Alleen wil ik een confidantie doen. Het heeft mij tot nu toe altijd gespeten, dat ds Aalders in den kring van dr Geelkerken plaats genomen had. Ik dacht, dat het in menig opzicht beter stond met zijn positieve overtuigingen.

Maar het spijt me nu niet meer. Ook ds Aalders heeft met deze woorden duidelijk gedemonstreerd, dat de uitgetreden „van ons uitgegaan zijn, want zij waren van ons niet“. Dit geredeneer is niet gereformeerd. Dit is pure wanhoop, op het standpunt althans van iemand, die heusch zich bereid verklaart, de 3 formulieren te onderteekenen. Ds Aalders gelooft niet meer aan de mogelijkheid van calvinistische wetenschap; hij laat den eisch „mede-arbeiders Gods“ te zijn, in de lucht hangen, en is dan nog zóo verbarbariseerd, dat hij hen, die er anders over denken, enkel opgeblazenheid verwijten kan. Dat zou een tikje mannelijker zijn, als hij eerst eens aantoonde, wat nu lucht en wind is in die opgeblazenheid, en wat nu in het „Calvinisme“ zelf nog wezen heeft. Zoolang dat niet gebeurt, is onzerzijds tegen het verwijt van OFgeblazenheid (ik verbaas me in mijn geval alleen om de nog al vriendelijke beperking tot de „cultuur“, al lach ik om de combinatie) alleen dat andere verwijt te stellen: AANGEblazenheid. Want alle mogelijke winden blazen iets tegen de fractie-Geelkerken aan; en de lijn houdt er goed; daarom blijft het aangeblazen wel zitten.

Maar een eigen stijl ontbreekt. „De fleur“ is van het Calvinisme af, zegt men. Maar het begrip „Calvinisme“ en zijn inhoud, het Calvinisme met de fleur, wordt natuurlijk ook al in de lucht gelaten. Geen wonder. Ds Aalders moest maar niet langer om zichzelf en zijn discipelen heendranen. Hij moest maar zeggen, wat hij toch meent: Calvinisme — dat is zelf al opgeblazenheid.

Wil hij dat niet gezegd hebben, laat hem dan maar eerst pens vertellen, wat Calvinisme is en wat het doen mag.

Over de laatste zinnestjes met hun neiging tot quietisme zwijg ik maar. Ds Aalders schijnt niet te begrijpen, dat de menschen, die hij opgeblazen noemt, meenen, te moeten zoeken met ieder ander naar het verband der dingen in gereformeerden zin. Wie daarbij last van „vernieuwingsding“ heeft, heeft den wortel van dat kwaad IN zich, eer hij met lezen begon. En wie hij voorbaat profeteert, dat die vernieuwingsding effect zal moeten zijn, heeft niet begrepen, dat 'n krant geen preekstoel is, dat een bepaald onderdeel van het werk niet heel het werk is, en heeft zich een oordeel over broeders aangematigd, wat hun verhouding tot God betreft, dat buiten de liefde en de voorzichtigheid staat. Die noot mag ds Aalders dan ook wel cadeau krijgen; ik accepteer ze niet.

* Wij geven geestelijke typen en bedoelen niet persoonlijk krenkenden tegenover de dragers van deze namen, die we maatschappelijk en wetenschappelijk in hun volle waarde laten.

En dan praat men nog over epigonen hier! Een doekje voor 't bloeden! Men durft niet weten, dat men Kuyper en het Calvinisme niet hebben moest! Maar daar komt het toch op neer.

Laat mij ds Aalders zeggen mogen — de tijd van complimentjes is er niet, en past ook niet in den stijl van Barth — dat hij niet de man is om na te gaan waar de vernieuwingsding is. Die zit niet in het werk, doch in den geest der werkers. Als ds Aalders kerkreformatie begint, arm in arm met gecensureerden, die met hun censuur te koop loopen — dit doet op een plaatselijk, publiek geval — en die menschen wijs maakt, dat ze de kwestie-Geelkerken gegrepen hebben of daarover „bezwaard“ zijn (o, dat lichte woord), dan is dat vernieuwingsding.

Inmiddels ben ik blij, dat zóo kort na Assen de pers van dr Geelkerken uitbazuint, dat ze niet gereformeerd wil wezen. Ik ben blij niet om de zaak zelf, doch om haar openbaring, nu ze eenmaal er is.

K. S.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Andijk-Oost: H. Steen te Helder.
Trachtster-Compagnie: U. Elgersma, cand. te Lichtaard.
Goega-Sybrandaburen: W. Tom te Wierum.
Hoek v. Holland: R. J. v. d. Weerd, cand. te Kampen.
Kampen (vac. wijlen J. J. Westerhoek v. Eerten): J. G. Feenstra te Scheveningen.
Midwolda en Midlam: E. Nawijn, cand. te Kampen.
Pijnacker-Nootdorp en Sellinger: W. de Graaf, cand. te Puttershoek.

Aangenomen naar:

Amsterdam Z. (2e pred. pl.): C. J. Sikkel te Oosthem.

Bedankt voor:

Westbroek: D. Brouwer te Brunnisse-Oosterland.
Hllet: H. R. Pel te Suawoude.
Eindhoven: J. v. Herksen te Hillegom.
Hilversum (2e pred. pl.): C. J. Sikkel te Oosthem.
Warffum: J. Attema te Stadskanaal-Pekelderweg.

Intrede te:

Aalsmeer: G. D. Kuiper, Tekst Joh. 20:29b.

Dr J. van Lunkhuijzen.

Dr J. van Lunkhuijzen van Chicago, hoopt 24 April a.s. in ons land aan te komen. Verzoeken tot vervulling van den Dienst des Woords in Geref. Kerken kunnen Kerkraden aan hem richten per adres Ds C. J. van Bunsbergen te Loosdun.

Zendingssynode

De Zendingssynode der Geref. Kerken in Friesland heeft Woensdag 30 Mei in Sneek plaats.

Tot preekken bereid.

De heer N. J. Hommes, theol. cand. aan de V.U., verzoekt ons te melden, dat hij gaarne de Geref. Kerken des Zondags wil dienen. Zijn adres is voorloopig Nieuw-Buiton.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Harderwijk: C. S. v. d. Ven te Arnhem.

Bedankt voor:

Alphen a. d. Rijn: J. A. Riekel te Slidrecht.
Baarn: P. de Groot te Rotterdam.
's-Gravenzande: G. Salomons te Amersfoort.

Afscheid van:

's-Gravenzande: D. Driessen, Tekst Jes. 53:1a.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

Amsterdam: J. D. Barth te Bodegraven en R. Kok te Gouda.
Leiden: J. D. Barth te Bodegraven en A. Verhagen te Middelburg.
Opheusden en Goes: J. D. Barth te Bodegraven en M. Hofman te Knabbenburg.

Beroepen te:

Leiden, Ridderkerk en Rotterdam-Charlois: J. D. Barth te Bodegraven.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Boord: A. J. v. Wijngraarden te Westmaas.
Eindhoven: J. v. Dorp te Eindhoven.
's-Gravenmoer (toez.): A. v. Willigen te Woudrichem.
Kago: H. C. Touw, cand. te Utrecht.
Lodorp: A. Dijkstra te Saaxum.
St. Maartensdijk: I. Kievit te Baarn.
Tholen (2e pred. pl.): E. J. H. v. Leeuwen te Arnhem.

Aangenomen naar:

Sneek (vac. W. Banning): Dr H. de Vos te Rotterdam.
Tubbergen: H. Janzen te Oosterd (Texel).
Vlissingen: J. S. Harjes te Rilland-Bath.
Waneperveen: N. Oosterveen te Boijl.
Wons en Engwier: G. v. Hooren te Langerhouw en Schiltoos.

Bedankt voor:

Kesteren: I. Kievit te Baarn.
Parregu: J. F. v. Berkel te Schooneboek.
Wassenaar: P. G. de Vrij-Moedaght te Rotterdam.

Intrede te:

Gelselaar: F. C. Bosboom, cand. Tekst 1 Cor. 15:14a.

Afscheid van:

Kago: A. E. v. Baalen, Tekst 1 Thess. 2:8, 11 en 12.

Overleden:

7 April: H. J. Notsboom, pred. te Rhoon, 64 jaar.

Kerkorgel voor Transvaal.

Voor de Ned. Geref. Kerk (niet genoemd Hervormde Kerk) te Lichtenburg in Transvaal, is een kerkorgel aangekocht met twee klavieren en vrij pedaal, met 28 sprekende registers, te bouwen volgens aanwijzingen van het Royal College of Organists te Londen. Het te behouden kastwerk van ruim 8 meter breedte, is van Afrikaansche ontwerp. De speelstaf wordt op eenigen afstand van het orgel gebouwd en geheel volgens Engelse principes geconstrueerd. Het contract voor den bouw is verstrekt aan de Nederlandsche orgelbouwers A. S. J. Dekker, te Goes.

hem geloof ik dat graag — maar hij moet er toch tegen waken, dat hij geen slachtoffer wordt van den geest der club, die reeds jaren lang zichzelf met karikaturen van broeders heeft opgezwoept tot een schismatische houding, eer er een schisma was.

De „angstschreeuw naar God“ is bij Barth, zegt ds Aalders. Wie ontkent het element van waarheid, in deze bewering gelegen? Het is maar de vraag, of men hen „voor wie Christus gestorven is“, moet waarschuwen voor een leer, die straks den angstschreeuw uit hun eigen ziel zal nippen. Men moet niet zoeken om te zoeken, en niet den angstschreeuw begeeren. Vrede met God, rust bij Hem, klare kennis van Zijn Woord, een heilgenis die vastgebonden wordt, dat zijn calvinistische goederen, die men van God begeeren en daarna vasthouden moet.

Het komt ds Aalders en ds Buskes niet toe, hen, die daartoe meewerken willen bij het gereformeerde volk, voor te stellen als gezeten in het gezelschap der gierders en samenrottende met het gilde der gilliers.

Ja, maar, zegt ds Aalders, ze zeggen, dat Barth hoogmoedig is: hij verwijst naar mijn boek: Bij Dichters en Schriftgeleerden).

Ook hier moet weer onderscheiden worden. Raakt dit oordeel weer den persoon van Barth? Geen sprake van. Om te beginnen: dit sterke woord wordt ons door Barth zelf geleerd; en hij wordt door mij juist aanvaard in dat kringen van het sterke woord; en als ds Aalders dat afslijpen wil, geef ik aan Barth's probleemstelling boven de zijne „de voorkeur“. En voorts zei ik met nadruk, dat het oordeel over Barth's theologie (dat zij den „hoogmoed“ niet ontkomt, noch dien breekt), niets te maken heeft met zijn persoon, noch met zijn bedoeling, maar slechts zijn resultaat raakt. Begrijpt men niet, dat het tenslotte de kwestie is van ds Aalders' eigen motto? Barth beschuldigt niet alleen mij, maar ook ds Aalders van hoogmoed.

Want ds Aalders heeft de 3 formulieren van eenigheid onderteekend, en hij staat er op, dat men die handtekening voor de volle honderd procent als welbewust en conscientieus werk aanvaardt zal. Daarom ligt volgens Barth ds Aalders onder het vonnis van dit oordeel: dat is „hoogmoed“. Als Barth dat zegt, bedoelt hij natuurlijk niet, ds Aalders' persoon of mijn persoon, maar het stelsel: de vaststelling van een theologisch begrip, de vastlegging daarvan in een heilgenis, die in ons platte vlak van menselijke overleggingen en redeneeringen zegt de waarheid te zijn. Als ds Aalders niet onder Barth's vonnis van „hoogmoed“ valt, dan is zijn handtekening onder de 3 formulieren niet blijven staan; en dat wil ds A. toch.

Zóo staat ons de kwestie: Barth vraagt aan ds Aalders, den man van de 3 formulieren, en aan mij, en allen, die een confessie onderteekenen: waar is uw God? En nu moet ds Aalders geen angstschreeuw hooren alleen uit den mond van Zwitserse herders, maar ook eens uit de keel van Nederlandsche schapen en collega's. Hoort ds A. dan geen angststreek in hun zelfverdediging tegen Barth's vonnis?

Zij zeggen tot Barth: uw oordeel keert op uw hoofd terug in den grond der zaak: want gij moet alles aannemen, wat God geeft, anders handhaaft gij den hoogmoed der natuur (uws ondanks!); ik noemde Barth zelf „vroem“. Dat heeft niets met „de middel ding“ te maken, waarvan ds Aalders spreekt. Integendeel: zijn probleemverschuiving is zelf onbedoeld misleidend, want zij miskent de bedoeling van ds Aalders' naaste buren en verledigt een buitenland-schen naaste tegen aanklachten, die niet anders bestaan, dan in ds Aalders' verbeelding.

Voor onze lezers breng ik een en ander ter sprake, omdat het ook hun aangaat te weten, hoe in de kringen van dr Geelkerken Gods werk op een afstand om zijn subjectieve waarde verheerlijkt wordt, zelfs al kost het ons het verlies van wat God ons gaf als objectief bezit.

Het artikel van ds Aalders en vooral de aanpak ervan, is weer de overgang, althans de accentverlegging, van het object naar het subjectivisme: de achtergrond van het kerkelijk conflict.

En dan moet men nog weten, dat juist Karl Barth er op uit is, altijd weer terug te gaan van het subject naar het object. O, fractie-Geelkerken, waar is uw Barth? De aanpak van uw vereerings-artikelen is een vallen uit zijn stijl.

Er gaat een verhaal (dat ik niet controleeren kan), volgens hetwelk in Amsterdam Barth tot een bekend debater, dien hij beaantwoorden moest, zou gezegd hebben: „Ich habe nur ein Wort gehört: ich, ich, ich! Ich danke“ (d.w.z. ik heb van dezen bestrijder slechts één woord vernomen: ik, ik, ik; daarom heb ik niets meer tot hem te zeggen). Ik vrees, dat Barth om den inzet ook van ds Aalders' artikel zal moeten zeggen: ik heb maar één woord gehoord: hij, hij, hij.

En Karl Barth is groot genoeg, om dan te zeggen: „dankel“. Hij zal, als ik hem begrip, liever met iemand vechten, die tot hem zegt: „het Woord“ is hij u in gevaar, dan dat hij de eerbiedswaarden aanvaardt van wie tot het volk zegt: „er, er, er“ (hij, hij, hij). Want het gaat niet om een vroom of onvroom theoloog, het gaat om het Woord en om de theologie. En al die probleemverschuivingen stellen den vrede der kerk maar uit tot een tijdstip, dat God alleen weet.

Dit artikel is geschreven, nadat het eerste artikel van ds Aalders verschenen was. Lezing van art. II en III heeft me overtuigd, dat inderdaad de bewuste keus vóór Barth bij ds Aalders gevolg is van niet-gereformeerd zijn.

Ds Aalders zal me dit wel kwalijk nemen.

Ik kan er niets aan doen. Zijn laatste artikelen zijn een verloochening van heel den gereformeerden inventaris. Niet, dat hij niet vele meubelstukken uit het gereformeerde huis heeft meegenomen naar zijn tegenwoordige woning. Natuurlijk. Maar het huis, zijn stijl, zijn fundeering, zijn uitzicht, zijn constructie, zijn naam is niet gereformeerd.